

Ministerstwo Zdrowia

Departament
Dialogu Społecznego

DSZ.055.10.2026.JP
Warszawa, 28 sierpnia 2026

w odpowiedzi na petycję nr 1041/26, dotyczącą zagwarantowania pacjentowi lub jego rodzinie prawa do utrwalania obrazu i dźwięku podczas udzielania świadczeń zdrowotnych bez wiedzy i zgody personelu, uprzejmie przekazuje poniższe informacje.

Obowiązujące przepisy zapewniają pacjentowi instrumenty służące ochronie jego praw. Zgodnie z art. 9 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2024 r. poz. 581, z późn. zm.) pacjent ma prawo do informacji o swoim stanie zdrowia, w tym o rozpoznaniu, proponowanych i możliwych metodach diagnostycznych i leczniczych, ich przewidywalnych następstwach, wynikach leczenia oraz rokowaniu. Na podstawie art. 23 ust. 1 tej ustawy pacjent ma również prawo dostępu do dokumentacji medycznej dotyczącej jego stanu zdrowia oraz udzielonych mu świadczeń zdrowotnych.

Ponadto, stosownie do art. 21 ust. 1 ww. ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, na życzenie pacjenta przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych może być obecna osoba bliska. Osoba wykonująca zawód medyczny może odmówić jej obecności wyłącznie w przypadku istnienia prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożenia epidemicznego albo ze względu na bezpieczeństwo zdrowotne pacjenta, przy czym odmowę odnotowuje się w dokumentacji medycznej.

Przepisy nie ustanawiają natomiast odrębnego prawa pacjenta ani członków jego rodziny do rejestrowania obrazu i dźwięku podczas udzielania świadczeń zdrowotnych bez wiedzy i zgody personelu. Ocena dopuszczalności nagrywania wymaga zatem uwzględnienia okoliczności konkretnego przypadku, w szczególności osoby dokonującej nagrania, jego zakresu i celu, a także tego, czy rejestracja obejmuje inne osoby.

Przykładowo, przyznanie takiego uprawnienia ogólnie rozumianej „rodzinie pacjenta”, niezależnie od jego wiedzy i woli, mogłoby pozostawać w sprzeczności z prawem pacjenta do decydowania o udostępnianiu informacji dotyczących jego zdrowia. Zgodnie z art. 9 ust. 3 ww. ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta to pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy wyraża zgodę na udzielenie innym osobom informacji o stanie zdrowia pacjenta. Ustawa posługuje się ponadto pojęciami „osoby bliskiej”, „przedstawiciela ustawowego” i „opiekuna faktycznego”, zdefiniowanymi w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, a nie ogólną kategorią rodziny pacjenta.

Należy również uwzględnić prawo pacjenta do poszanowania intymności i godności, wynikające z art. 20 ust. 1 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Zgodnie z art. 22 ust. 1 tej ustawy osoba wykonująca zawód medyczny ma obowiązek postępować w sposób zapewniający poszanowanie tych wartości. Obecność innych osób podczas udzielania świadczeń zdrowotnych wymaga natomiast, w przypadkach określonych w art. 22 ust. 2 ustawy, zgody pacjenta oraz osoby wykonującej zawód medyczny udzielającej świadczenia.

Z tego względu postulowane uprawnienie do nagrywania w celu ochrony praw innych pacjentów budzi szczególne zastrzeżenia. Nagranie może bowiem utrzymywać wizerunek, wypowiedzi lub informacje o stanie zdrowia osób trzecich. Informacje dotyczące pacjenta są objęte tajemnicą na podstawie art. 13 i art. 14 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, a dane dotyczące zdrowia należą do szczególnych kategorii danych osobowych, których przetwarzanie podlega ograniczeniom określonym w art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679, czyli RODO.

Rejestrowanie obrazu i dźwięku może również ingerować w dobra osobiste osób nagrywanych, w szczególności ich wizerunek, prywatność, cześć i swobodę wypowiedzi. Dobra te podlegają ochronie na podstawie art. 23 i art. 24 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny. Osoba, której dobro osobiste zostało zagrożone lub naruszone, może żądać między innymi zaniechania działania oraz usunięcia skutków naruszenia.

Należy jednocześnie odróżnić samo sporządzenie nagrania od jego dalszego wykorzystywania, udostępniania lub rozpowszechniania. Nawet jeżeli wykonanie nagrania przez uczestnika rozmowy mogłoby być w określonych okolicznościach dopuszczalne, późniejsze wykorzystanie materiału podlega odrębnej ocenie z punktu widzenia ochrony dóbr osobistych, danych osobowych, wizerunku oraz tajemnicy informacji związanych z pacjentem.

Mając na uwadze konieczność zapewnienia równowagi pomiędzy ochroną praw pacjenta a ochroną prywatności, intymności, danych osobowych i dóbr osobistych innych pacjentów oraz członków personelu, brak jest podstaw do wprowadzenia generalnego prawa do rejestrowania obrazu i dźwięku podczas udzielania świadczeń zdrowotnych bez wiedzy i zgody osób nagrywanych.

Z wyrazami szacunku

Jakub Bydłoń
Dyrektor
/dokument podpisany elektronicznie/